

SZÜKSÉGES ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 „
 Kélyben háború korára:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadónál:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kérésreki visszaadása
 vagy megvásárlása nem vállalunk.
 Hirdetések és hirdetések a
 kiadónálban intézendők.
 Egyes szám ára 3 ALLÓ.

NAGYVÁRAD, június 26.

Évnegyed küszöbén.

A katolikus sajtó anyagi támogatásáról s ezúton erkölcsi föllendítéséről ma-nap ugyancsak hajosan szólhatunk ismétlések nélkül. Az egyszer minden kétségen felül álló tény, hogy politikai és társadalmi vezetőköreink, ezek sorában természetesen maguk a sajtó organumai és munkásai is, adott alkalommal, megfelelő helyen soha, sehohsem mulasztották el a kiváló fontosságú kérdés beható tárgyalását. Másrésztől azonban — tekintve azon igen sokszor rideg, máskor közönyös, vagy felületes, tehát mindegyik eselben határozottan méltánytalan bánásmódot, amelyet hazai katolikus társadalmunk a mi sajtónkkal szemben még napjainkban, a megújulásért vívott küzdelemnek ennyire előrehaladott korában is még szokott engedni magának, — az sem szorul bizonyításra, hogy a felvetett kérdéssről a gyakori hozzászólások ellenére is, még mindig nem beszéltek és még mindig nem irtunk elégszer és eleget!

A mai helyzet ilyen alakulásából mindazonáltal nagyfokú tévedés lenne arra következtetni, mintha a hivatott tényezők megjelölt irányu eddigi akciója teljesen meddő maradt volna. Egyéb sikerei mellett ennek a munkálkodásnak köszönhető az az örömdetes eredmény is, hogy a kezdet nehézségei annyira amennyire eloszlottak nagysokára és a katolikus renesszánsz munkásai, akár az olvasó-

közönség kényelmes karosszékében, akár a redakció rozoga asztalánál üljenek, ez időszertint végre egyazonképpen vélekednek a sajtóról, amelynek misszióját most már szerencsére épp oly felesleges bizonyítgatni, amilyen szükségtelen örökösen annak nagyhatalmi sorszáma czélozgatni. Ezek az igazságok köztudomásu dolgok manap, aminthogy következésük is az. Nevezetesen, hogy a sajtónak finanziaális és erkölcsi megerősödésre, az olvasóközönségnek viszont jól szerkesztett, korszerű és egyuttal szigoruan katolikus irányu sajtóra van szüksége.

Az általános irányelvek elfogadtatásának, lefolyását tekintve unalmas, kihatásaiában azonban végtelenül hálados munkáját ilyenformán kedvező eredménnyel sikerült befejeznünk mindazoknál, akik nem süppedeznek el a mellékletek ingoványában és a megújulásnak nemcsak eszméjével rokonszenveznek zárt ajtók mögött, hanem annak ügyéért is mernek és kifejezetten akarnak is tenni. Kevésbé szerencsés azonban helyzetünk az általánosságot nyomon követő lépés, az elfogadott alapelveknek adott esetekben való gyakorlati érvényesítése tekintetében. A kérdés ezen oldalát illetőleg még sok szónak kell esnie, sok víznek kell a Dunán, de nem kevesebb tintának és nyomdafestéknek a papírra elfolynia, mignem a különböző forrásokból fakadt vizek egyszercsak hatalmas áradatba egyesülnek majd, hogy a ma még száraz területeket előntsék és az elszigetelt lagunákat a restauráció hömpölygő folyamába vonják.

A sajtóelvek gyakorlati érvényesülését sürgeti jelen cikkünk is, amelyet első sorban olvasóközönségünk azon tekintélyes részéhez kívánunk intézni, amely közvetlenül, vagy közvetve — ha szabad ezt mondanunk — az oltárról él, minélfogva a megújulás szolgálátában álló sajtó legtöbb és példásabb kötelességteljesítést teljes joggal tőle várhat. Ertjük itt nevezetesen: először a *papságot*, másodsor: a *katolikus néptanítókat*, harmadsor pedig az *egyházi javadalmak és intézmények világi tisztviselőit*.

Ugy van az rendjén, hogy az itt felsorolt társadalmi tényezőket kivétel nélkül — tehát ne csupán az egyháziakat, hanem és kiváltképpen a világiakat is — ne csak működésük egyező vonásai, ne csak a kenyér egyforma ize, hanem főként küzdelmeik, meggyőződésük és ideáljaik egysege, szívük egyező dobbanása avassák testvérelemekké. Es, ugy kell annak lenni, hogy ne a szolgálat érdeke kényszerítse őket a meggyőződés színlelésére, hanem a megalkuvást nem ismerő elvek és a törhetetlen meggyőződés egysége vezesse el valamennyiüket — ujra hangsulyozzuk, kivált a világi elemet — az egyező működéshez. *Becstelen dolog elvek árán anyagi jólétet vásárolni*. A mindennapi kenyér csak akkor lesz igazán édes, ha azon igazságok szolgálátában keressük meg, amelyeket eszünkkel boldogítóknak ismertünk fel, ajkunkkal követendőknak hirdetünk és szívünkkel szeretünk.

Ha már most a hivatkozott faktorok vallásos meggyőződése, társadalmi felfogása és politikai álláspontja mindenben

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A sz.-ottiliai csoda.

A déli vasut egyik állomásán szállt be Jacques egy harmadosztályu kupéba. Egy asszony a zugban összeresztent, elsápadt és gyorsan kinézett az ablakon. Jacques előtt nem volt újság megjelenésének e hatása; felsóhajtott, fogta táskáját és leült a pad másik végére.

Jacques egykor remek egy gyerek volt; nem akadt párja a faluban. Ha az üde arczu magas, erős legény ott haladt az országúton, nem egy epedő pillantás követte. A hatalmas teiben oly lágy, gyermekies sziv lakott; valódi leánysziv. És ez volt, ami boldogtalanságba döntötte az akkor tizennyolcz éves ifjut.

— Nemcsak bolondság, de igazán vétek volt — szölt a plébános. — Hogy koczkáztatja valaki istenadta életét egy állatért, hogy teheti valaki magát tönkre egy macskáért?!

Jacques épen nagyon is kedvelte a mester fekete kandurját, mely reggeltől estig do-

rombolva futkosott lábánál. Egy este aztán kigyulladt a szérű és egészen fönn kihallatszott a lángokból a négy lábú pajtás keserves miákolása. Jacques nem tudta túrni. Úgyes tornászó lévén, felkapaszkodott a tetőzetre, ahol még csak füstölgött és utat tört magának a halálra szánthoz. Amikor kihozta a lángokból, a kandur nyilsebesen végigszárgult a gerendákon. Jacques azonban a füsttől elvesztette eszméletét, lezuhant kaszákra és sarlókra, melyek keresztül-kasul vagdoszták szép arcját.

Midőn hetek után behegedtek az iszonyu sebek, a leányok nem futkostak többé a legény után. Mindegyik ijedten elfordult tőle; csunyaúl is bántak vele azok a pengék. De a hű gyermekszemek még megvoltak és némi bátorsággal meg türelemmel össze lehetett találni az egész arcot.

A baleset csöndes emberré változtatta Jacques, ki egymagában, félénken járt utjain, fáradhatatlanul dolgozott és idővel jól keresett és gépészlakatossá lett. Már szép pénzt gyűjtött össze és sok fényes bizonyítványra tett szert.

Egy sajtásága volt; nem sokáig tartotta ki egy műhelyben. Mindig ugy érezte, hogy tovább kell vándorolnia, másutt kell megkeresnie a

boldogságot, melynek hiányát érezte. Micsoda boldogságot? Ha magában kérdezte, kemény kezével végigsimította eltorzult arcját és fejét csóválgatta.

Legutóbb Párizsban dolgozott és most délnek ment, hol új állást fogadott el.

Eleinte nem is mert odanézni arra a két személyre, akik most vele szemben ültek. Aztán mégis megtette és fölfedezett egy fiatal hajadont és egy körülbelül tizenkétéves fiut.

A leány olvasót tartott kezében és lassan, sorban gördítette a gyöngyöket finom ujjain keresztül. Jacques erőt vett magán és odanézett. Sohsem látott hasonlót. De mégis, otthon a kápolnában, az Isten anyja; annak épen olyan volt a fehér arcza, piros ajka, finom nyaka és ha a Madonnának arany sugár volt homloka körül, voltak a leánynak hajfonatai, melyek nem kevésbé aranyosan tündökölték. És a szem, a nagy, világoskék szem, mely szilárdan és mozdulatlanul feléje irányult! Jacques azt hitte, hogy megszünik a szive dobbanása, amint az a pillantás folyton rajta pihent és aközben a leány ajka körül boldog, biztató mosoly játszadozott. Nem fordult el a lány, reánézett és mosolygott. A szegény Jacques azt hitte, meg van babonázva.

LAWN-TENNIS cipők, övek, angol fehér és szines mellények, esőkabátok a legnagyobb választékban kaphatók:

Róth M. utóda

kalap- és uri-divat üzletében.

Szines és fehér ingek dus választékban és méret szerint is készíthetők. — Férfi-, női- és gyermek cipők kizárólag a legjobb hazai készítmény!

PANAMA-KALAPOK!

azonos — és, ismételjük, rendes körülmények között így kell a dolognak lenni — akkor egyezőknek kell lenniök az eszközöknek is, amelyeket elveik diadalra juttatása érdekében alkalmaznak. Éber lelkiismeretességgel kell tehát ellenőrizniök a társasélet mozgalmait, egyesült erővel kell fellépniök a községi, törvényhatósági és az országos politikában, nem szabad szem elől téveszteniök a keresztény gazdasági összetartást — és, aminek legelőbb kell megtörténnie, minden erejükből munkálniök kell a katolikus sajtó anyagi és szellemi fölvirágozását. Ez legyen együttes működésük legelső lépése; mert ennek a vállvetett munkának a lelkiismeret szaván kívül mindenkor a sajtó utmutatásából kell direktívát nyernie. Ha nem járatták és nem olvassák a maguk katolikus lapjait, egyik közéleti kötelességüket a másik után fogják elhanyagolni és elhibázni, mert nem lesz, aki idejében figyelmeztesse őket a kötelességteljesítésre és annak mikéntjére.

Mindezek a fentebb hangoztatott alapelvekben foglaltatnak. A gyakorlati érvényesülés már most ide vonatkozólag azt követeli, hogy: *kivétel nélkül minden pap, minden katolikus néptanító, valamint minden egyházi javadalmon és intézményeknél alkalmazott világi tisztviselő katolikus lapokra fizeszen elő.* Felsőbbségük erre soha egy szóval sem fogja kényszeríteni őket; ezt a lépést saját elhatározásukból, lelkiismeretük sugallatára hallgatva kell megtenniök a nevezettek közül mindazoknak, akik nem kenyérért, hanem hivatásból szolgálnak. Es meg is fogják tenni.

Nem elég azonban a lapokra előfizetni, hanem végig is kell őket naponkint olvasni. Nem ismeretlen előttünk egyik-másik elvaratunknak az a magas tenorja, amely azzal vádolja a mi lapjainkat, hogy »nagyon kevés van bennük«. Nem egyszer volt azonban alkalmunk meggyőződni róla, hogy éppen ezek a nagyhangú kritikusok azok, akik még azt a keveset sem szokták végig olvasni.

Arra is legyen gondunk, hogy minden a magunk körében történő fontosabb eseményről egy-két sorban értesítsük a magunk lapjait. Emellett barátaink, ismerőseink, valamint alárendeltjeink körében is csináljunk propagandát a katolikus sajtónak.

Mindezen esetekben, főként a vidéken kiváló fontosságú szerep jut azon nemes hivatású társadalmi rétegeknek, amelyekhez épp ezekből első sorban intézzük sorainkat. Am nem csak reájuk, hanem a katolikus renesszánsz minden munkására sok és nagy feladat várakozik a sajtókérdés tekintetében. Ezen feladatok és kötelességek alól nem vonhatják ki magukat a mi olvasóink sem, kiket is jelen cikkünknek lapunkra vonatkozó konzekvenciájaképp kivétel nélkül utalunk az évnegyed küszöbén kiadóhivatalunk előfizetési felhívására.

Dr. Helvey Lajos.

Oszták jajveszékés.

A bécsi lapok valósággal konsternálva vannak, hogy a Kossuth-párt olyan nagy diadalt aratott a katonai kérdésekben és minden sorukból kirí az effőlött érzett megdöbbenés. Valamennyien tultesz egy bécsi politikai tudósító, az Information, mely a következőket írja:

»Június 24-ike a szerencsétlenségnek elsőrangú napja a monarchiára nézve. Az 1859. év június 24-én Solferinónál legyőzte hadseregünket az egyesült franko-szardiniai hadsereg és e napon kezdődött a monarchia hanyatlása. Az 1903. év június 24-én pedig megtörtént a birodalom (!) kapitulációja a magyar obstrukciónizmus, vagyis a rosszul leplezett forradalom előtt.«

Azután pedig így folytatja:

»Es ha legalább megvásároltak volna a békét ezen az áron! De még ezt se! Összel a véderőjavaslatok tárgyalásakor jönnek majd a »nemzeti« követelések és ezeket meg fogják adni, mert elvesztették az erkölcsi és materiális erőt arra, hogy megtagadják azokat. A végleges véderőtörvény tárgyalásakor a magyar életet bele fogják vonni a hadseregbe és ha ezt ketté osztják, mi marad még egyéb, mint a közös ural-

kodó, miután a gazdasági különválás is lassan, de biztosan közeleg.«

Igy jajveszékelnék az oszták. Egy okkal több, hogy mi meg örüljünk.

A kibontakozás küszöbén.

A tegnap délelőtt folyamán a helyzet nem változott; mindenfelől megerősítik azt a hirt, hogy *Fejérváry* visszavonulása folytán lehetséges volt a régi kabinetet nagyjában megtartani és hogy csak a király személye körüli miniszter helyébe jön gróf *Hestetich* és báró *Fejérváry Géza* helyébe *Kolozsváry Dezső*.

Erdekes jelenség, hogy az összes új alakok a parlamenten kívül álló emberek. Az egyik bécsi generális, a másik a közélettől távol állott arisztokrata, a harmadik horvát bán és még az a férfi is, (báró *Fejérváry Imre*) kit a honvédelmi államtitkári székbe akarnak tiltetni, főispán.

Az új kabinet listája tehát az új jelenlegi állása szerint:

Elnök és belügy: gróf *Khuen-Héderváry*.

Pénzügy: *Lukács László*.

Kereskedelem: *Láng Lajos*.

Földmivelés: *Darányi Ignác*.

Közoktatás: *Wlassics Gyula*.

Igazságügy: *Plósz Sándor*.

Honvédelmi: *Kolozsváry Dezső*.

Személy körüli: *Hestetich Tasziló*.

Horvát: *Cseh Ervin*.

A felsült ó-liberálisok.

Kilencz évvel ezelőtt az ó-liberálisok voltak azok, akik *Khuen-Héderváryt* kinézték a Lloyd-klubból, most pedig az ó maguktartása és az ó tömörülésük tette leginkább lehetővé, hogy a bán a pártban belül el tudta érni a kellő eredményt.

— No hát, — mondták az ó-liberálisok, örömtelten dörzsölgetvén a kezüket — ezért már csak hálás lesz *Khuen-Héderváry*.

Ki is számították:

— Van összesen kilencz miniszterség és ugyanannyi államtitkárság. Eszerint remélhetjük, hogy legalább tizennégy emberünket el tudjuk helyezni.

Egyszerre csak betűtött a nagy krach. Az

Ekkor a leány valamit keresett; anélkül, hogy fejét megfordította volna, tapogatva nyulókált az ürességbe, míg a fiu odanyújtotta kosárcáját. Jacques megértette. Azért volt abban a szép kék szemben oly kevés élet; vak volt.

A fiatal ember szíve görcsösen rángatózott; sirni való kedve támadt; szeretett volna a leánynak valami vigasztalót, valami jót mondani. Ereztve annak szükségét, hogy valamivel kedveskedjék, majd nyitogatni, majd bezárni akarta az ablakot és megkérdezte a leányt, nincs-e melege, vagy nem fázik-e. Minthogy egyszerű emberek voltak, nem kellett hosszú bevezetés az ismerkedéshez. A leány csakhamar elmondta világos, barátságos hangon utazásának czélját és azután élettörténetét is.

cscsével, aki vezette, Szt.-Ottiliába ment. A szent kigyógyítja és visszaadja szeme világát. Oly bizalommal, oly örvendő mosolylyal mondta, hogy Jacques ismét érezte a görcsöt szívében. Tizenhat éves koráig tökéletesen látott. Egyszer látogatába ment nagybátyjához, aki erdész az Ardennek közt. Forró nyári napon gombákat keresve észre sem vette, hogy nagyon is messzire ment a hegyekbe. Csak midőn villámlott és menydörgött, látott futáshoz, anélkül, hogy tudta volna hová, anélkül, hogy félelmében megtalálta volna az utat. Egy óránál tovább futhatott, míg alétan összerogyott. Nem volt sehol lomb, fedél, mely védte volna. Szabadon zubant reá a felhőszakadás-

szertü eső, széles patakokban környezte a fűben fekvő gyermeket. Es mind e zugás, recsegés és dübörés mellett fáradtság, mély, édes álom fogta el. Mire fölbredt, bekövetkezett az éj, az örök éj; megvakult.

Az orvosok nem tudtak segíteni; ekkor a plébános így szólt: »Csak csoda segíthet. Eredj Szt.-Ottiliába és nedvesítsd meg szemeidet forrása vizével«. Százszor is ismételte neki és anyjának, aztán meg álmában megjelent a szent, fényárban uszva és mosolyogva intett feléje. — Szt.-Ottilia segít rajtam; éjjel-nappal imádkoztam hozzá, — szólt és a boldog mosoly ismét átsuhant gyermeki arcza, mint a nap-sugár.

Jacques utközben új emberré lett. Az a körülmény, hogy a leány őt nem látta, visszaadta neki mozdulatainak szabadságát, melyet már régen elvesztett. Vidámmá lett és beszélgetett. Valahányszor a vonat megállt, vásárolt valamit; gyümölcsöt, virágot, bort. Az egész világot szerette volna összevásárolni, hogy aztán üres zsebekkel bukfenckeket hányhasson.

Egyszer kissé elnémult és szurást érzett szívében. A vak leány oly ügyesen, mintha látott volna, kendőt kötött a sápadt, nyílván beteg fivér nyaka körül és azután dédelgetve simogatta haját.

Vardennesben Madeleine kiszállt, hogy az éjt egy rokonánál töltsse. Jacques is kiszállt. Oly természetesen tetszett ez.

Csak nehezen találták meg a r kon házát. Amint előtte álltak, Jacques fel sem fogta. Hát mi lesz vele, ha mindennek vége? Miért még tovább menni és holnap ismét munkába állani; nincs annak már értelme.

Az erős férfi egész testében remegett és mintegy heves fájdalomtól kinozva, szorongatta szipkáját, melyett levét fejről.

— Es holnap . . . nem láthatom? . . . nem beszélhetek önnel?

— De! Ha elmegyünk, szívesen . . . On oly jó! . . . Kilencz óraker itt . . . Jöhet velünk a pályaudvarhoz, ha ráér . . . Oly jó ön!

Már nyolcz óraker helyben volt. Mire megjött az ideje, Madeleine megjelent a kapuban, de egyedül.

A lépéséről ismerhetett reá, mert feléje fordította arcját. De nem mosolygott; nem látzott rajta remény sugara, könnyük, nagy könnyük tödultak ki a holt szemekből, leperegve arczán.

— Mi történt? Az Istenért, csak nem valami szerencsétlenség?

— Mindennek vége. Vakon kell hazatérnem. Nem mehetek Szt.-Ottiliába. Ma este beteg lett az öcsém és orvost kellett hivatnom, ki azt véli, hogy hetekig tart, míg a fiu ismét elhagyhatja az ágyat. Es most idegen emberekkel menjek a bucsújárók tömegében, én, a vak? Nem lehet! Nem gyógyulhatok.

Jacques megragadta kis kezét és simogatta,

ócska liberálisokat szörnyű meglepetés érte. Kitudódott, hogy Khuen-Héderváry egyáltalában nem szándékozik eleget tenni az ó-liberálisok nagy várakozásának, hanem óvatosan megtartja az eddigi miniszterek közül mindazokat, akiket lehet.

Az emberek közül *Kolozsváry* generálisról keveset mondanak. Magyar ember, a veszprémi alispán testvére. Gróf *Festetich* Tasziló leggazdagabb főuraink egyike. A politikában kétszer szerepelt. Először az egyházpolitika idején, amikor a főrendiházi ellenzékkel tartott s a javaslatokat mindvégig ellenezte — bár *Wekerle* királyi audienciára küldte, amely után némileg visszavonult a főrendek akciójától.

A kabinetalakítás munkája.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: *Khuen-Héderváry* gróf ma a kora reggeli órákban meglátogatta *Fejérváry* Géza bárót és igyekezett őt amaz elhatározásának, hogy a politikai élettől visszavonul, megmástitására rábírn. *Fejérváry* Géza báró kijelentette, hogy bár *Khuen* gróf ezen lépése nagy benyomást tett reá, valamint a szabadelvűpártban iránta megnyilatkozott rokonszenv is mélyen meghatotta, de *elhatározása megmástithatatlan* és a *politikai küzdőtérrel véglegesen* vissza kíván vonulni.

Khuen-Héderváry gróf ma kabinetjének megalakítása céljából több személyiséggel fog konferálni és még ma este Bécsbe szándékozik utazni, hogy ő felségének az egyes tárczák betöltése iránt javaslatokat tegyen. Az új miniszterek előreláthatólag szombaton fogják letenni az esküt és keddre van tervbe véve a kabinet bemutatkozása a képviselőházban.

A távozó miniszterek kitüntetése.

Az új kormány kinevezésével egyidőben fogja közölni a hivatalos lap a Széll-kabinet tagjainak fölmentését.

Mint értesültünk, a távozó miniszterek igen nagy kitüntetésben fognak részesülni búcsúzásuk alkalmából.

Miért távozik Fejérváry?

Az ó-szabadelvűeket nagyon leverte az a hír, hogy *Fejérváry* visszavonhatatlanul megy. Azt mondják:

— No akkor vége a szabadelvű kormányzásnak is!

Fejérváry maga így adta elő nekik távozásának okát:

— Néhány év alatt éppen hatszor akartam nyugalomba menni. O felsége marasztalt még a nagy betegségem alkalmával sem akart elengedni és én meghajlottam a királyi parancs előtt. De most már igazán nem bírnám tovább. Tudom, hogy *Khuen-Héderváry* a békét akarja, de azt is tudom, hogy némelyeknek vörösposztó vagyok és így tehát megakaram könnyíteni a bán dolgát azzal, hogy félreállok. Különben is el vagyok rá készülve, hogy a véderőtvény revíziója alkalmából az ősszel újra kezdődik a harc, már pedig ahhoz én öreg vagyok, hogy megint végigcsináljak olyan izgalmakat, mint amilyenekben mostanában volt részem.

Képviselői körökben ismeretes, hogy az obstrukció alatt *Fejérváry* nem egyszer alig tudott uralkodni magán, sőt egy ízben kénytelen volt kimenni a tanácskozó teremből, azt mondván:

— Ki kell mennem, hogy meg ne üssön a guta mérgemben. Ha egy megjegyzést teszek, mindjárt fel van paprikázva az egész ellenzék, ha pedig szó nélkül magamba fojtom az indulatot, rosszul leszek. Hát inkább kimegyek!

Tény, hogy egyszer *Fejérváry* már közel volt az ájuláshoz, mikor elhagyta az ülést.

UJDONSAGOK.

Szent László napja.

A legdicsebb magyar szentek egyikének: *Szent László* királynak napját üli ma a kath. egyház.

Ünnep ez a magyar nemzetnek, de Nagyváradra nézve kétszeresen ünnep a mai nap, mivel *Szent László* egyszermind egyházmegegyünk s városunk védszentje, alapítója s ez a nap a város fogadalmi ünnepe is egyszermind 1739. óta, midőn a Nagyvárad városát sújtó dögvész jégeső, óriási viharok és egyéb csapások a szent király tiszteletére rendezett 8 napi körmenet után megszűntek.

Ekkor emelték a kispiacz-téren *Szent László* azon kőszobrát, amelyet ezelőtt tíz évvel cseréltek fel — a b. e. bibornok és a káptalan bőkezűségéből — a jelenleg ott díszlő gyönyörű ércszoboral.

A *Szent László* napi ünnepek városunkban különös fényvel tartatnak. *Szent László* ereklyéje a székesegyházban a bibornok által készített remek művi ereklye-tartóban (*herma*) a hívek tiszteletére az oltárra tétetik az ünnep egész nyolczada alatt, miközben ezer és ezer ajk küldi az égbe fohászatát s rebegi el azt az imát, ami a *Szent László-téren* felállított szobor talpazatára írva van: *Szent László király . . . könyörögj érettünk!*

Ma, szombaton reggel, *Szent László* napján 9 órakor ünnepélyes szent mise lesz a székesegyházban, melyen *Radnay* Farkas felszent. püspök pontifikál. A káptalan tagjai cappa majorban (*hermelines* palástban) jelennek meg a szent misén.

A székesegyházi énekkar egyházi zenedarabokat ad elő, köztük: *régi magyar* ének *Szent László* királyról.

Az ünnepi szent beszédet a dicső királyról *Brém* Lőrincz actuarius tartja.

Délután 3 órakor vecsernye és litánia s a *Szent László* ereklyéjének csókoltatása. Ez a litánia nyolcz napon át tartatik meg.

A *Szent László* templomban reggel 9 órakor szintén nagy mise lesz, de — tekintettel a székesegyházi ájtatosságokra — szent beszédet nem tartanak.

Püspöki praeconisatio.

Szmrecsányi Pál kegyelmesen kinevezett váradai püspök ő Excellentiájának a praeconisatioja tegnap történt meg Rómában a konsistoriumban. A pápa ő Szentségének egészségéről nem régiben rossz hírek jöltek, a miket megerősített az a körülmény is, hogy a konsistoriumot — mint már két év óta annyiszor történt, elhalasztották. De f. hó 25-én mégis megtartotta a pápa a konsistoriumot és pedig előbb nyilvános konsistorium volt, a melyen az új bibornokoknak átadta ő Szentsége a bibornoki kalapot, majd utána titkos konsistorium volt, a melyen praeconisálta az új püspököket, köztük *Szmrecsányi* Pál nagyváradai lat. szert., *Radu* Demeter nagyváradai gör. szert. és *Hosszu* Vazul lugosi püspököt.

anélkül, hogy egészen jól tudta volna mit mondjon. Aztán egyszerre:

— Hiszen én is vezethetem.

A leány gyorsan fölemelte fejét.

Erzelmek vihara, félelem, tartózkodás, öröm és remény tükröződtek vissza vonásaiban.

— Oh, azt nem szabad . . . Es mégis, ön oly jó . . . Mindjárt kihallom a hangjából . . . De a munkája? . . . Oh, oly boldog lennék . . .

— Bizhatik bennem. Becsületes ember vagyok.

Szt-Ottília napján történt. A dómszerű bucsujáró templomba mentek ketten. Az istenháza még félhomályban volt, de ott fenn a barlangban, a csodatevő kép körül ragyogott, csillogott és Jacquesnak mindig oda kellett tekintenie a csodás villogáshoz. Kezénél fogva vezette Madeleinet. Óvatosan fogta a kezét, mintha félt volna, hogy vasujjaival széttörheti. Különös processzió volt, melylyel haladtak; emberek, kiknek arcán a szabadulás után való vágy, a megváltásra való éhség volt olvasható.

Szilárdan és egyenesen lépett előre Madeleine. Arcza a tántoríthatatlan remény örömeitől sugárzott. Ugy fénylett, mint a csodatevő kép.

Szinte ő volt, aki Jacques vezette, oly nehéz lett a legény lába, annyira remegett a térde. Nagy Isten, ha mégis megtörténik, ha mégis látóvá lesz, ha reá néz és remegve elfordul? Azt rebegte magában:

— Istenem, Istenem, ne engedd!

Es összerázkódva amiatt, hogy olyant mert gondolni, halotthalványan az aranyos rácshoz tolt a leányt, remegve vezette kezét a rácson át, hogy elérhesse a forrást. A leány a kristálytisza vízbe merítette ujjait és azután megnevesítette a szemét. Jacques a magáét lehunyta; nem merete nézni, mi történik. Visszafojtva lélegzetét, hallgatózott.

Nem hangzott örömkialtás; semmi. Minden néma maradt. De a kéz, melyet tartott, hideggé, jéghideggé lett. Ijedten felugrott és magával rántotta Madeleinet. Minden csöpp vér eltűnt a leány arcából; teste megmerevedett, szeme — holt, mozdulatlan. Elvezette a tömegen át; ingadozott és bizonytalanul kereste lábával az utat; mintha csak most vakult volna meg. Szó sem hagyta el ajkát; különös vonaglás látszott arcán. Elvezette a tereken, utcákon át, maga sem tudta, hova. Még mindig nem szólt semmit; ő is hallgatott. Rémtület és félelem elnémították, aztán meg bántotta a lelkiismeret, amiért mégis bizonyos öröm vegyült érzelmei viharába.

Az erdő szélére értek; egy padra ültette a leányt és hozzáült mindig erősen tartva kezét. Ekkor megtört a merevtülés; Madeleine zokogó kiáltással keblére dőlt. Jacques úgy cizrogatta, mint a gyermeket és dadogott, ami épen eszébe jött:

— Hát a látás minden? Van nekem szemem, vezethetek. Lásd, ugy szeretlek, ugy sze-

retlek! Légy nyugodt, vezetek én mindig, mindig. Látok helyetted is. Hallod, Madeleine?

Feléje hajolt és csókolta hosszan, bensőn, míg a csókok elfojtották a könnyüket.

Es mikor a legény visszahajolt, a leány fölemelte fejét és kereste ajkát.

— Oh, te oly jó vagy, oly jó!

— Maradj mindig nálam, Madeleine; lásd, sokat tudok dolgozni és szerezni és jó dolgod lesz; nem kell csinálnod semmit; csak ott légy, ha haza jövök. Akarod?

— Vak asszony szerencsétlenség, teher!

— Teher? No van nekem erős karom, elbirlak! Azzal újabb csókkal zárta le ajkát.

Most a leány újra sirt a boldogságtól; mind erősebben kulcsolta karját nyaka köré. Egyszerre fölemelkedett kissé; kezével elsimitotta az ifju haját és így szólt:

— Nem hiszem, hogy egészen vak vagyok. Látlak! Sötét fűrtjeid, nagy barna szemed, barna bajuszod van, olyan szép vagy, oly jó és szép.

Ujjongva szorította a legény magához.

— Lászl! látszl! *Szent Ottília* csodát művelt, csodát művelt a szerelem!

Oreg anyjának pedig mosolyogva jelentette Madeleine:

— Ne sirj, megtörtént a csoda! Ez az ifju itt lát majd helyettem!

ket. Még néhány hét telik bele, míg a pápai brevék megérkeznek és csak azután lehet szó az installáció napjának kitűzéséről.

A püspöki uradalom átvétele különben egy hét óta folyamatban van. Szemre-csányi püspök nevében jószágkormányzója Erős Rezső veszi át az uradalmat Toszt Gyula miniszteri biztostól.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a múlt, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjaikat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

	Személyvonat						
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	4.44	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54
V.-Velenceze >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10
Rontó >	8.02	10.14	—	2.98	5.09	7.11	9.29
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34
Féliczfürdő	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.50

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad

	Személyvonat						
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53
Rontó >	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—
V.-Velenceze >	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30
N.-várad áll. érk.	—	11.27	—	—	6.18	—	10.32

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.50 perczig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva mind a vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* Az oszlopok utban vannak. Nagyon sok a panasz a villamos világítási vezeték oszlopainak elhelyezése miatt. Ujabban a nagyvárad-i gőzmozdonyú közúti vasúttársaság igazgatósága egészen erélyes hangú átiratot intézett Nagyvárad városához az oszlopok elhelyezése tárgyában. Kifogásolja, hogy az oszlopokat a közúti vasúti pályák mentén, a vágány közepétől 1.75 méter távolságra helyezték el. Ez a szabványos úrszelvénybe esik, amely a tengelytől 2 méterre állapítja meg a kiszabott távolságot. Ezért az oszlopok beállítása ellen óvást emel s kéri azokat mielőbb megfelelő helyre áthelyezni. A netalán előállható balesetek és károkkért Nagyvárad városát teszi felelőssé, s ha gyorsan nem intézkedik, jelentést tesz felettes hatóságánál, a keresk. miniszternél. Felhívja továbbá a tanács figyelmét arra, hogy a még be nem épített, de közigazgatásilag bejárt új vonaluk mentén szintén legyen tekintettel az oszlopok elhelyezésére. Az oszlopokat ne a pálya mentén levő oldalon, hanem az ellenkező oldalon állják le, mert majd remélhetőleg mielőbb át kell azokat helyezni, ami pedig nagy bajjal jár. — Bzony egy kissé több körültekintéssel kellett volna az oszlopok elhelyezésénél eljárni.

* Mérnökök összejövetel. Van szerencsém a nagyvárad-i mérnök és építész urak szives tudomására hozni, hogy folyó hó 27-én azaz szombaton este 1/8 órakor a »Bazár«-vendéglő kerti helyiségében a rendes összejövetel meg fog tartatni, a melyre tisztelettel kérem kartárs urakat méltóztatásukkal teljes számban megjelenni. Tisztelettel a titkár.

* Panasz az új városház építésénél. Hozzánk érkezett felszólalás folytán feleltünk a városi főmérnök figyelmét azon panaszra, hogy a városház építésénél az üveges alvállalkozó nem a feltételeknek megfelelő anyagot használ. Kőszeghy József főmérnök erre a panaszra vonatkozólag a következő sorokat küldötte hozzánk: Milliméterszerű méret kikötés üveges munkáknál nem szokásos. E helyett az üveges iparban 1/4-es belga üvegről és közönséges raktár üvegről beszélünk. A raktár üveg cseh üveg, vastagsága közel 2 milliméter, az előbbi üvegé pedig közel 3 milliméter. A költségvetésben 1/4-es belga üveg van előírva az új székház utcai ablakain és »lager« üveg van előírva az udvari folyosó ablakain. Az üveges munkák szigorúan előírás szerint történnek. Miként látszik az előadásból, tényleg sok ablak lesz »lager« üvegből, ez azonban nemcsak, hogy nem baj, hanem meg is felel az előírászatnak. A fő vállalat a diszterem és a két főrisalith nagyobb méretű ablakaira saját jószántából 4 1/2 milliméteres üvegezést készített. Ez a körülmény azt mutatja, hogy a fő vállalat jóindulata nem vitatható. Az ellenőrzés ilyen munkáknál elég egyszerű. Más az üvegek színe és más hangot is adnak, ha megkopogtatják a táblákat. Az ellenőrző építész szigorú kritikával jár el. Különben ott lesz még a felülvizsgálat is, ha az elvállalkozók valahol kijátszanák folytonos figyelmünket.

* A Kath. Legényegylet házszentelési ünnepe. A Katholikus Legényegylet, ez az erősen izmosodó, áldásos intézmény céljainak megfelelő tágas új helyiségeket létesített Teleky-utcai házában. A katolikus munkásifjak e kényelmes otthonának házszentelését ünnepies estélylyel üli meg az egylet július 5-én. Az ünnepélyes házszentelés sorrendje a következő:

Élelőtt: 9 órakor: Ünnepi szent-mise a Szent László-templomban.

Délelőtt 11 órakor: Házszentelés és diszgyűlés az egyleti helyiségben.

Délután: 5 órakor: Ünnepélyes tagfelvétel.

1. Igazgatói beszéd, tartja Pálffy Béla igazgató ur.
2. Hunyady-nyitány, előadja az egyleti zenekar.
3. Prológ, szavalja Kendrella János egyleti tag.
4. Népdalegyveleg, éneklí az egylet dalárdája.
5. Felolvasás, tartja Ováry Lajos választmányi tag.
6. Szerenád (Ocskay brigadérosból), előadja az egyleti zenekar.
7. Hajdan és most, felolvasás, tartja Faragó János főrendező.
8. Bob herczeg belépője, előadja az egyleti zenekar.
9. Alkalmi szavalt, szavalja dr. Szolnok Jenő titkár.
10. Rákóczy-induló, éneklí az egylet dalárdája.

Ezt követi a társasvacsora, utána táncz. — A zenét Dula Miklós zenekara szolgáltatja. Belépti-jegy az ünnepélyre: Személy-jegy 1 kor. 50 fillér, család-jegy 3 korona. — A társas vacsorához 2 korona. — Kik a társasvacsorához igényt tartanak, sziveskedjenek azt előre a rendezőségnek bejelenteni. Az ünnepélyre és társas vacsorához a jegyek előre válthatók az egylet helyiségében.

* Ongyilkos zálogháztulajdonos. Nagy szenzációt keltett, különösen kereskedő körökben tegnap reggel, hogy Klein Miksa, a Klein M. és fia nagyvárad-i ékszerkereskedő és zálogintézet czég tagja, Ongyilkosságot követett el. A rendőri sajtóiroda értesítése szerint a széles körben ismert zálogháztulajdonos valószínűleg előbb gyufaoldattal megmérgezte magát, de valószínűleg nem bizott eléggé a foszforméreg hatásában s hogy gyorsabban megválhasson az élettől, egy 7 mméteres revolverből összesen ötször magára lött. Klein Miksa állítólag az utóbbi napokban Budapesten járt férjénél levő leányainál s nejt ott hagyva, ut-

zott vissza Nagyváradra. Csütörtökön éjjel 11 óra tájban ment Kossuth Lajos-utcai lakására. Angyal Teréz cselédje nem vett észre rajta semmi gyanusat. Reggel feltűnt a cselédnek, hogy gazdája, bár a szokott idő már elmúlt, nem nyitotta ki szobája ajtaját. Roszat sejtve, értesítette Ferderber Viktor üzleti alkalmazottat és az udvarban lakó Rosinger Sámuel kereskedőt, akik a hálószoba ajtaját betörték. Klein Miksát az ágyban fekvő nagy vértócsában találták. Félig fel volt öltözve. Rémtülve látták, hogy meg van halva. Csakhamar megjelentek a helyszínén dr. Ertler Mór és dr. Edelmann Menyhért orvosok. A rögtön értesített rendőrség részéről dr. Berkovits Miklós tb. főorvos és Pataky Károly r. fogalmazó siettek az Ongyilkos lakására. Az orvosok konstatálták, hogy a halál már korábban beállott; a halott száján, a nyakán és mellén összesen öt lösebb volt, amely mind az ágy mellett fekvő revolverből lett kilőve. Mellette fektűt még egy 12 mméteres töltött revolver, de ez el volt zárva. Az éjjeli szekrényen egy pohárban gyufaoldat volt, amelyből valószínűleg már ivott. — Ugyancsak az éjjeli szekrényen egy szelet papírt találtak, amelyre a következőket írta Klein Miksa:

»Budapesten a vasutnál megfosztottak minden pénzemtől. Pénz nélkül nincsen becsület és becsület nélkül minék az élet.«

Miután az özvegye távol van, a rendőrség a zálogházat hatósági zár alá vette s az ajtókat lepecsételte. Az Ongyilkosságot valószínűleg éjjel 12 és 1 óra között követhette el, mert cselédje ez időtáiban hallott több tompa puffanást a szobából. Klein Miksát vagyonos embernek hitték, mert nagy forgalmu ékszerkereskedése és zálogüzlete volt. Olyan hírek keringtek tegnap közzsájon, hogy valószínűleg a börze tette tönkre az általán ösmert üzletembert.

* A roncsoló toroklob pusztítása. Borsa községből írják: Itt a lakosság között óriási mértékben lépett fel a roncsoló toroklob. Naponta négy-öt haláleset fordul elő. A borzasztó betegség nemcsak a gyermekek között pusztít, hanem a 20—24 éves férfiakat és nőket is megtámadja. Dancs Jánosnak három nap alatt 4 gyermeke, Dancs Grigornak négy nap alatt 3 gyermeke lett a pusztító betegség áldozata. Egész család pusztul ki e betegségben.

* A rendőrök és tűzoltók biztosítása. Nagyvárad városa baleset ellen biztosítani óhajtja a városi tűzoltókat és rendőröket, akik hivatásuknál fogva gyakran ki vannak téve a baleseteknek. Több biztosító intézet adott be ajánlatot, s a tanács megbizta a városi főszámvevőseget, hogy az ajánlatok tanulmányozása alapján adjon véleményt arról, melyik biztosító intézet ajánlata a legelőnyösebb. A főszámvevőség előterjesztése szerint a trieszti Generali biztosító intézet tette a legelőnyösebb ajánlatot a városnak.

* Hidegvér a bitófa alatt. Szibériában mint Pétervárról táviratozzák, Schacharov lelkes gyilkosát kötél általi halálra ítélték. Stebljanszki — ez volt a neve a delikvensnek, mindig remélte, hogy kegyelmet kap és lázas izgalomban várta a kegyelem megérkezését. Ebben az izgalomban elhatározta, hogy a börtönt felgyújtja. Leöntötte a padlót petróleummal és meggyújtotta. Mikor a katonák a tüzet eloltották, a rab egy vasdarabbal fejbe vágta az egyik katonát. Végre megérkezett a határozat, hogy a kivégzést végre kell hajtani. Abban a pillanatban, amikor Stebljanszkinak a határozatot kihirdették, hirtelen megnyugodott. A szomorú exekuczióra az előkészületek meglehetősen soká tartottak. De ez előkészület alatt csodálatos hidegvért tanúsított a delikvens. A legteljesebb nyugalommal lépett a

bitó elé; megnézte a kötelet, azután így szólt a hóhérhoz:

— Kérem, igazítsák meg a kötelet; én várok addig.

A kötélt tényleg rövidnek bizonyult és csakhamar meghosszabbították. Azután újra megszólalt:

— Hogyan adhattad magadat arra a mesterségre, hogy egy embert kivégezz? — kérdezte a hóhért.

— Kollega — válaszolt ez — ha én nem tenném, vállalkozna egy rabtársad a dologra.

— Miért volnék én kollegád? — fűzte tovább a beszélgetést a delikvens — csak akkor nevezhetnél annak, ha egy tucat embert megöltél volna már.

Aztán cigarettát kért s rágyújtott, elbúcsúzott a katonáktól. Végre megegyeszer figyelemmel megvizsgálta a kötelet, azután nyugodtan a hurokba dugta a fejét és intett a hóhérnak, hogy itt az ideje és végezzen vele. A halál öt perc múlán következett be.

* **Zsarolás.** Sok bajt okoznak bizonyos alakok az újságírás körül s maga a sajtó szeretné bár legjobban, ha megtisztulhatna, képtelen bizonyos hitványság ellen bármint is tenni. Tegnap, talán még ki sem volt mosva véréből az öngyilkos *Klein Miksa*, mikor a teljesen lesújtott családhoz beállított valami »vörös hajszu alak« és nógatta őket, hogy a Tiszántúl botrányos dolgokkal fogja kommentálni ezt a halálesetet, de bizonyos pénzösszeggel ő elintézné ezt az ügyet a Tiszántúllal. Ez a hitvány alak a Friss Újság munkatársának adta ki magát, de *Boros* kiadó és *Halász* szerkesztő még ez ideig felkérésükre sem tudott nyomára jönni, hogy ki lehet. Valószínűnek tartjuk mi is, hogy nem tartozik az illető az ő lapjuk kötelékébe, aki revolverezni akart. Őva intünk mindenkit ilyenféle becsapástól. A mi lapunk soha senkinek pénzért nem kapható. Egy rovata se, egy sora se, még a nyiltér se. Hasonló esetben azonnali letartóztatást kérünk.

* **Megtámadott törvényszéki elnök.** Különös kis jelenet játszódott le tegnapelőtt az aradi törvényszék elnöki szobájában. Beállt egy borosjenői parasztagazda az elnöki titkárhoz s *Otrubay* Károly törvényszéki elnököt keresi. Kalappal a fején, a kezében bottal s a szájában szivarral állott meg a szoba közepén.

— Maga az az elnök? — szólalt meg minden bevezetés nélkül.

— Nem én vagyok, de illendőben is beszélhetne. Különben mit keres itt?

— Majd mindjárt pofon ütöm, — fakadt ki erre a titkár nagy meglepetésére az ismeretlen atyafi, aztán dühösen kezdett orditozni:

— Hol az elnök? Miért nincs itt az az elnök?

Eközben érkezett az irodájába *Otrubay* Károly, amit a nyitott ajtón át meglátott a dühös idegen és beállított az elnökhöz:

— Maga az az elnök? — kezdte itt is a társalgást.

Otrubay nak feltűnt a különös viselkedés, de azért válaszolt:

— Én vagyok. Mit kíván?

Czifra jelenet következett erre. A goromba vendég torkaszakadtából orditozni kezdett:

— Hát mért nincs itt idejére? Ha én itt lehetek, mikor a három órát üti, magának is kötelessége itt lenni!

Ezután otromba káromkodással dühöngeni kezdett úgy, hogy a fogházőröknek kellett kivézetni.

A felesége állítása szerint üldözési mániában szenved a dühöngő atyafi.

* **Agyonverte a jégeső.** Felsővisóról írják, hogy a múlt heti jég- és felhőszakadás embekekben és állatokban egyaránt jelentékeny kárt okozott. Egy jódi földmivest és egy kisbocskai 20 éves leányt elsodorta az ár. Felsővison egy fuvarosnak 2 lovát, Majszinban 30 darab juhot, 2 tinót és több szárnyast agyonvert a

pusztító jég. A jódi földmives és a leány holttestét Leordiban fogták ki a Visó vizéből.

* **Masin.** Ez a név eléggé ismeretessé vált az utóbbi időben. Draga királyné első férjének Masin volt a neve s amióta Draga a szerbek királynéja lett, azóta ez a név ugyancsak forgalomban volt. Most azonban még híresebbé lett ez a név. Masin ezredes volt az, aki saját kezével megölte sógorődjét Draga királynét és azután nyugodtan, nemzeti hősi gyanánt helyet foglalt a miniszteri kabinetben, mint középítésiügyi miniszter. Valaki a gyilkosságot követő napon kezet fogott Masin ezredessel és csodálkozásának adott kifejezést, hogy ilyen puha, finom kézzel hogyan lehetett olyan véres tettet elkövetni. Masin fölénytel válaszolt:

— Nem kéz kell oda barátom, hanem szív.

Mások is szóba hozták szerb politikai körökben, hogy megfoghatlan a vérnek ez az elfajulása. Mire a szerb politikusok így feleltek:

— Hja, kérem, Masin ezredes nagy karakter!

Igy ítélik meg Szerbiában a gyilkosokat. Mindezt azonban felülmúlja az, hogy Masin ezredes még most is miniszter és I. Péter »Isten kegyelméből« és a gyilkosok akaratából Szerbia királya, mikor az Avakumovics-kormány beadta a lemondását, meghagyta az egész kabinettet, úgy, amint volt, a hivatalában és nem kötötte ki, hogy legalább Masin, aki egyike a főcziukosoknak s akinek kezéhez vér tapad, ne maradjon benne a kabinetben. Persze, I. Péter király nem nélkülözhet olyan férfit, aki akkora »karakter«-t képvisel a kormányban és akinek a szíve erősebb, mint a keze. Az egyszerűen felelet a hatalmaknak is, amelyek a gyilkosok megbüntetését követelték. Igaz, hogy elég súlyos büntetés az, Szerbiában miniszternek lenni, hanem a hatalmak ezt a büntetést mégis talán másképpen képelték el.

* **Az asszonyok.** A Hattyu-utcán közös fedél alatt lakik özv. *Lövinger* Ignáczné *Szabó* József napszámmossal. *Szabó* Józsefné jó ideje perpatvarban élt *Lövinger* nével s nap-nap után zajos szóváltások történtek közöttük. Tegnap este a szokottnál hevesebb fejlődött ez a veszekedés s már tettelegességgé fajult, mikor hazaérkezett *Szabó* József sógorával *Korila* Jakabbal. A két ember lapátal, karóval úgy elverte özv. *Lövinger* né, hogy az orvosi látélet szerint 14 nap alatt gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az elvert özvegy asszony feljelentést tett s a büntügyi eljárást megindították.

* **Találtak egy fonott réz derék övet és 5 darab kulcsot.** Tulajdonosuk átveheti a rendőrségnél.

x A n. é. közönség szives figyelmébe ajánljuk **Fülöp István** jó hírnévnek örvendő vendéglőjét és szállodáját, ugyszintén a mai kor igényei szerint átalakított kerthelyiségét, mely az indóház mellett van. Jó és izletes ételieirt, tisztán kezelt boraiért, ugyszintén pontos és előzékeny kiszolgálásáért minden oldalról elismerést érdemelt ki. Továbbá különös gondot fordít szállodájára, melynek szobáit egészen újonnan restauráltatta, a szobaárakat pedig tetemesen leszállította, hogy ez által is tanubizonyosságot adjon üzletének szoliditására. Kerthelyiségében naponta egy jól szervezett cigánybanda szórakoztatja a m. t. vendégeket. 134.

x **Figyelmeztetés.** Saját érdekében cselekszik mindenki, ha a villamos berendezésekről a *Nagyvárad* *Műszaki Villamos Vállalat* (Nagyvárad takarékpénztár-épület) költségvetést kér, mely a *legalaposabban* és *teljesen díjmentesen* állítatik ki a n. é. közönségnek. Csillárok részletfizetésre is kaphatók.

x Felhívjuk olvasóink becses figyelmét **Keckskeméty István** jóhírnévnek örvendő vendéglőjére, mely jó konyháért, tisztán kezelt italaiért és előzékeny s pontos kiszolgálásáért minden tekintetben elismerést érdemel.

EGYESÜLETEK.

Gyorsírók gyűlése. A »Nagyvárad G. M. Gyorsíróegyesület« folyó hó 27-ikén azaz szombaton d. u. 6 órakor a főreáliskola tanácstermében évrő közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az *Elnökség*.

Igazságszolgáltatás.

Micsinai a bírál előtt. A múlt hetek kalandos hőse, akiről lázas kíváncsisággal lesték a rendőrség és a közönség a szenzációs híreket s akinek hírességét egyszerre megsemmisítette a belgrádi királyi dráma, Micsinai Mihály lakat mögött várja az osztó igazságot. Amikor elfogták, tudvalevőleg mindent beismer. E beismerés megkönnyítette az ügyészség munkáját, amely már el is készült a vádiratával. Ezen vádirat szerint Micsinait minősített lopás címén vonják felelősségre. A budapesti büntető-törvényszék a jövő hó elején fogja tárgyalni a híres tolvaj bűnügyét.

NYILTÉR.

Keckskeméty István

étterme és sörcsarnoka,
Nagyvárad, Lukács György-utcza sarkán.

Naponta frissen csapolt *márcziusi sör*.

315 Saját termésű, tisztán kezelt

HEGYI BOROK.

Társas-ebédek, vacsorák vagy lakomák

étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak.

ABONNENSEK

elfogadtatnak mérsékelt árak mellett.

Egyben van szerencsém a *vidéki utazó közönség* szives figyelmét felhívni, hogy

vendég-szobáimat

újonnan berendeztem és tisztántartására különös gondot fordítok, ugyszintén

— szállóhely —

s olcsó ár mellett szives rendelkezésre áll.

TANUGY.

Modern rajzoktatás az iparos iskolában.

Tanulságos, figyelemreméltó kis füzet került a kezünkbe: A nagyvárad szakirányú iparos tanonciskola és iparos segédek továbbképző tanfolyamának Ertesítője.

Az iparos ifjak oktatásáról ad számot e füzet s arról az érdekes szép reformtörvénysekről, a melylyel *Szűts* Izsó, a tanfolyam igazgatója a műzslés fejlesztésére a rajzoktatást modern, egészséges elvek szerint vezeti.

Volt alkalmunk már megemlékezni e rajzoktatási reformokról, mikor tanulmányutjáról visszatérve figyelmet keltő felolvasást tartott, mely fővárosi szakkörökben és a közoktatási kormány előtt is feltűnést keltett.

E reformok fényesen beváltak a nagyvárad tanonciskolában; tanulók erről az iparos ifjak munkakiállítására, a melyen oly sok izléses és formás bútor, lakatos és díszmunka volt kiállítva, hogy egyéb bizonyíték sem kell a reformrajzoktatás dicséretére.

TAVIRATOK.

A válsághoz.

Budapest, június 26. (Saj. tud. táv.) *Héderváry* gróf ma látogatást tett *Széll* Kálmánnal s hosszasan értekezett a politikai alakulásokról. E látogatás után a volt kabinet azon tagjaival érkezett a bán, a kikre esetleg reflektálhat az új kabinet megalakításánál. Este a bán Bécsbe utazott, hogy a koronát informálja a legutóbbi tárgyalásokról.

Politikai körökben elterjedt hír, hogy az új kabinet így alakul: miniszterelnök és belügy: *Khuen-Héderváry* gróf, honvédelmi: *Kolozsváry* a király személye körüli miniszter: *Festetics* gróf, a többiek maradnak.

Budapest, június 26. (Saj. tud. táv.) Az *Apponyi* politikától való visszalépésénél híre politikai körökben nagy meglepetést keltett, mert ez újabb bonyodalmakat okozna. Általában nem hiszik, hogy *Apponyi* újabb komplikációkat okozzon a kibontakozás felé haladó bonyodalomban.

Budapest, június 26. (Saját tud. táv.) Az összes miniszterek ma látogatást tettek *Széll* Kálmánnal.

Nem emelik a civillistát.

Bécs, június 26. (Saját tud. távir.) A *Zeit* írja, hogy az udvari kincstár nem kívánja a civillista felemelését s így a kormányok erre vonatkozó javaslatokat vissza fogják vonni, de ezzel szemben arra vonatkozólag tesznek javaslatot, hogy a magyar és osztrák testőrséget ezután ne az udvar, hanem a közös hadsereg költségvetéséből fizessék.

Katonai reformok.

Budapest, június 26. (Saját tud. táv.) A Ludovika akadémián érdekes katonai újítások tervezetén dolgoznak. E tervzet szerint állandó iskolaezredet állítanak a tábori tüzérség számára. 3 új lovasezredet szerveznek. Új hadtestet létesítenek Brün székhelylyel. Szaporítják a tiroli lovas és vadászszázadokat. A magyar honvédséget újjászervezik 3 zászlóaljás ezredre sorolással.

A függetlenségi párt kiáltványa.

Budapest, június 26. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt kiáltványa megjelent: *Szózat a nemzethez* címen. Tartalma röviden a következő:

A 48-as párt visszaverte a katonai hatalom tulkapásait, a mely megsarcolni akarta népünket, most, a mikor nagy szükségben él sok helyen inséggel küzd. De a függetlenségi párt utját állta ennek s mindaddig küzdött, a míg vissza nem vonták a katonai javaslatokat. Küzdött, hogy a míg nem lesz önálló hadseregünk, érvényesüljön a közös hadseregben a magyar vezénylet, a magyar jelvények.

Választassék ketté a tisztikar. Legyen magyar tisztnevelés és 2 éves katonai szolgálat. S e küzdelmek győzelmet arattak a katonai hatalommal szemben. A nemzeti öserő kifejtett, s megbuktatta a nemzeti törekvéseknek makacsul ellenálló kormányt.

Megbukott a csalhatatlannak hirdetett többség és az uralkodó katonai önkény.

Mi teljes erőnkől meghiusítani igyekeztünk a véderő javaslatok tulkapásait s olyan nagy anyagi károktól mentettük meg a nemzetet, a melyeket 100 milliókkal sem lehetne megfizetni.

Mi levett kalappal, felemelt fővel, tiszta lángoló honszerellemmel állunk a nemzet előtt. Itéljen felettünk, a melynek boldogságáért élünk és halunk.

A párt megbízásából aláírva Kossuth Ferencz.

Fáklyásmenet a függetlenségi pártnak.

Budapest, június 26. (Saj. tud. távir.) Ma este 9 órakor több ezerre menő fáklyáscsapat vonult a függetlenségi párt Erzsébet-köruti helyisége elé s nagy ovácziót rendeztek a győztes 48-asoknak. Néhány 100 szociálista megzavarta a tüntetés hangulatát, abczugolni és zsi-viózni kezdte Kossuthot. A rendőrség és a tömeg el akarták nyomni a szocialistákat, akik erre verekedni kezdtek.

Péter király kiáltványa.

Belgrád, jun. 26. (Saját tud. táv.) Péter király ma kinevezte *Avakumovics* miniszterelnököt, s kihallgatáson fogadta a külállamok követeit. Elsőnek Oroszországot s utána a *Magyar osztrák* monarchia követét. Péter király kiáltványt intézett népéhez, melyben igéri, hogy nagyatyja szellemében fog uralkodni.

Az osztrák honvédelmi miniszter lemondott.

Bécs, június 26. (Saját tud. távir.) *Weltersheimb* osztrák honvédelmi miniszter ma beadta lemondását.

Ki lesz az új horvát bán?

Bécs, június 26. (Saját tud. távirata.) Több verzió kering az új horvát bán személyére vonatkozólag. Legvalószínűbb, hogy gróf *Peacsevics* horvát képviselőt nevezi ki a király horvát banná.

A német választások.

Berlin, június 26. Pótválasztások a birodalmi tanácsban. Reggel 4 óráig 163 pótválasztás eredménye ismeretes. Megválasztottak négy nemzeti szabadelvt, 26 szociáldemokratát, 19 szabadelvt néppárti, 18 konzervatív, 11 centrumpartit, a szabadelvt párt egyesületnek 10 tagját, 9 birodalmi partit, 6 német néppártit, 5 antiszemitát, 4 velfet, 3 elzassit, 3 tagját a mezőgazdák szövetségének és a parasztszövetségnek, 2 lengyelt, 1 nemzeti szociálistát, 1 keresztény szociálistát és 4 pártön kívül. A választások eredményével együtt a birodalomtanácsban van összesen 50 konzervatív, 99 centrumpartit, 15 nemzeti liberális, 82 szociáldemokrata, 16 lengyel, 15 birodalmi partit, parasztszövetségi és a mezőgazdák szövetségének tagja 6, 9 elzászi, 1 dán, 6 antiszemita, 2 keresztény szociálista, 1

nemzeti szociálista, szabadelvt néppárti 19, szabadelvt pártegyesületi 10, német néppárti 6, pártönküvüli 7 és 4 velf.

Berlin, június 26. A reggeli 7 óráig beérkezett jelentések szerint 179 választási eredmény ismeretes. E szerint a szociáldemokraták nyertek 30 és veszítettek 7 mandátumot, a konzervatívek nyertek 11-et és veszítettek 13-at, a birodalmi partiak nyertek 1-et és veszítettek 4-et, az antiszemiták nyertek kettőt, veszítettek 6-ot, a centrum nyert 3-at, veszített 7-et. A nemzeti liberálisok nyertek 16-ot és veszítettek 15-öt, a szabadelvt néppárt nyert 3-at, veszített 12-öt, a szabadelvt egyesület nyert 3-at, veszített 7-et, a német néppárt nyert 3-at és veszített 2-t a lengyelek 2 mandátumot nyertek, a parasztiok szövetsége és a mezőgazdák szövetsége nyert 3-at és veszített 4-el, a pártönküvüliek nyertek 3-at és veszítettek 4-et, az elzásziak 1-et veszítettek és 1-et nyertek, a velfek pedig 2-t nyertek és 2-t veszítettek. (M. T. I.)

Balkáni hírek.

Konstantinápoly, jun. 26. Szemben azon bolgár jelentésekkel, hogy a drinápolyi vilajet határvidékéről 1500 falusi lakos vándorolt ki Bulgáriába, a portának az osztrák-magyar és orosz követségeknél tett közlése szerint ezeknek a száma nem több, mint 150.

Konstantinápoly, jun. 26. Gruics szerb követ e napokban elutazik. Hír szerint Törökországnak az új szerb kormányval szemben tanúsított magatartása nem fog sokáig tartani. A porta néhány kormány példáját utánozta a dinasztia változással szemben elfoglalt állásával a monarchikus elvre való tekintetből és az eseményeknek a sajtó által való utólagos szigorú elítélését kivételosen azért engedte meg, hogy nyíltan szembeszálljon a nép között a királygyilkosságról elterjedt híresztelések káros befolyásával, valamint azon elterjedt néphittel, hogy az ilyen erőszakos trónváltozás mindenhol elismerésre talál.

Athén, június 26. A kamarában történt szavazás eredménye a theotokisták és zaimisták között történt megegyezés után jött létre. A válság kimenetele bizonytalan, azonban általában tisztán theotokista kabinetről beszélnek. (M. T. I.)

A valesi herczeg előléptetése.

London, jun. 26. A király születésnapja alkalmából történni szokott kiüntetések és kinevezések november helyett már most megtörténtek. A valesi herczeget altengernaggyá léptették elő. (M. T. I.)

A görög királyné a czárnál.

Athén, június 26. A királyné tegnap Oroszországba utazott. (M. T. I.)

SZERKESZTOI POSTA.

Tallózás. A —ő jegy alatt rejlt emberrel nem állhatunk szóba, mert ügye most már a bírósághoz tartozik. Különbzen ez alól írásbeli modora is, sok egyéb is felment.

KÖZGAZDASÁG.

Határidők.

Budapest, június 26.	
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsdé

Budapest, június 26.

Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. június 26-án.

Magyar aranyjárdék 4%	120.50
Magyar koronajárdék	91.—
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.75
Italmérési jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	99.25
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	199.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	156.—
Osztrák járadék papirban	100.—
Osztrák járadék aranyban	99.80
Osztrák járadék aranyban	120.75
Osztrák korona járadék	100.75
Osztrák államsorsjegyek	153.—
Osztrák magyar bank részvény	16.80
Magyar hitelbankrészvény	732.—
Osztrák hitelintézet részvény	6.9.50
Páti vista	95.25
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	117.85
Londoni vista	289.42
20 márkás arany	28.45

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

3227—1903. szám.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott város törvényhatósági bizottságának folyó évi január hó 8-án tartott ülésében 15—270—1903. kgy. sz. a. hozott véghatározata folytán, a városi villamos mű kezelésére vonatkozólag alkotott s kormányhatóságilag is jóváhagyott városi szabályrendelet 8. §-a alapján ezen villamos műhöz rendszeresített **főgépész állásra** pályázatot hirdetek.

A főgépész javadalmazása (2000) kettőezer korona évi fizetésből, természetben szolgáltatandó lakás, fűtés és világításból s ezenkívül a szénfogyasztásnál elért megtakarításból szabályrendelet szerint járó jutalékból áll.

Ezen állásra oly ipariskolai képzettséggel bíró egyének pályázhatnak, a

kik nagyobb elektromos ipartelepeken kellő szakbeli gyakorlatot szereztek.

Felső ipariskolai képzettséggel vagy kiváló szakbeli gyakorlattal rendelkezők előnyben részesítetnek.

A kinevezett főgépész tartozik állását azonnal elfoglalni.

Felhivom mindazokat, a kik a fent körülírt állásra pályázni óhajtanak, hogy elméleti és gyakorlati képzettségüket igazoló okmányaikkal kellően felszerelt kérvényeiket Nagyvárad város polgármesteri hivatalához, legkésőbb folyó évi július hó 12-ik napjának déli 12 órájáig annyival is inkább nyujtsák be, mivel az elkésletten beérkező vagy hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Nagyvárad, 1903-ik évi június hó 25-én.

Bordé Ferencz,
polgármester-helyettes.

A nagyváradai légszeszgyár
Kátrány árjegyzéke:

2-től	9 kilóig	6 krajczár kilója
10 „	149 „	5 „
150 „	1000 „	4 „

Ennél nagyobb mennyiség vásárlásánál még további 10% engedményt adunk.

Egész és félvaggon vásárlásánál az engedmény még nagyobb. Egy hordó ára külön 4 korona, de azt teljesen jó állapotban egy hónapon belül három koronáért visszavásároljuk.

Az áru gyártelepünkön átveendő és innen egyszerre elszállítandó. Nagyvárad, 1903. június hóban.

A nagyváradai légszeszgyár.

Hazai ipar!

Butor

Modern lakásberendezések, valamint egyes butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ

butorgyárosoknál, 296

Nagyvárad, Zöldfa utca elején.

Távbeszélő: 67. sz.

KRUGSTEIN IZIDOR UTÓDA

Sü göny czim: Rosenberg Izsó

Rosenberg Izsó

építkezési anyagok, gazdasági cikkek és zsiradékok nagy raktára.

Nagyvárad, Kossuth-utca.

I-ső rendű **BEOCSINI** Portland-CEMENT. Román-

EGERESI alabastrom és szobrász **GIPSZ.**

MENYEZET NÁDFONAT.

CEMENTLAPOK és **BETONCSÖVEK.**

CARBOLINEUM és **TINCTORAL**

megóvják a fát a korhadástól.

== KŐAGYAGCSÖVEK.

Valódi **ASZFALT FEDÉLLEMEZEK.**
Aszfalt **ELSZIGETELŐ** lemezek.

== Köszén-Kátrány. ==

Gazdasági cikkek:

Kitünő minőségű gép- és henger-olajok.

I-a **REPCZE-OLAJ** (égető-olaj).

Első rendű

250

TOVOTTE gépszir, kocsikenőcs és petroleum.
CARBOLSAV. **CREOLIN.**

Nagyvárad város tanácsának jog- és gazdasági osztályától.

Árverési hirdetés.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán 1903. évi július hó 2-ik napján d. e. 10 órakor az alább jelzett ingatlan eladása és bérletek biztosítása czéljából árverést tartok:

I. Eladás alá kerülő ingatlan:

A város tulajdonát képező a Városligethez vezető ut és Lakatos-utcza sarkán levő mintegy 319-37 négyszögmétert fevő pusztá telek, kikiáltási ár 3193 korona, bánatpénz 319 korona.

II. Bérletek:

1. A város tulajdonát képező Fekete Sas szálloda épületnek a Szt László-térre néző földszinti részében levő s jelenleg Kalenda János által bérelt 5. sz. bolt;

Bérleti idő: 1903. évi november 1-től 1909 október hó 31-ik napjáig terjedő 6 év, kikiáltási ár 2000 korona, bánatpénz 500 korona.

2. A Zöldfa szálloda épületben levő 7. sz. bolt, bérleti idő 1903 november 1-től 1906 október hó 31. napjáig terjedő három év, kikiáltási ár 1100 korona, bánatpénz 275 korona.

3. Az ujjvárosi Füzesen levő 14. sz. fatelep bérlete, a bérlet kezdődik 1903 augusztus hó 1-én s tart 1907 december 31-ig, kikiáltási ár 122 korona, bánatpénz 31,5 korona.

Árlejtők, illetve árverelők kötelesek az árverés idejéig a megállapított bánatpénzt az árverelő küldöttség elnökének kezéhez készpénzbe, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, vagy zárt ajánlatukhoz csatolni.

Azon körülmény, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri s elfogadja, a zárt ajánlatokban kifejezendő.

Ugy az eladó ingatlanra, mint bérletekre vonatkozó árverési feltételek a város jogügyi és gazdasági ügyosztályában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Árlejtőt és árverelőt tett ajánlata azonnal, Nagyvárad városát azonban csak a törvényhatósági bizottság jogerős jóváhagyása után kötelezi

Nagyváradon, 1903 június 23-án.

Komlóssy József,

tanácsnok, mint az árverelő küldöttség elnöke.

A várad-velencei volt Weinberger-féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérbevehető.

Értekezhetni lehet a Nagyvárad Takarékpénztárnál. 807.

812

A

„Nagyváradai hitelbank részvénytársaság” működését Kossuth Lajos-utcza 10. sz. a. megkezdte.

Üzletköre:

Betétek kamatozás végetti elfogadása könyvecskékre és folyó számlára, mely előbbi után 5% kamatot fizet, adó levonás nélkül.

Váltók leszámítása.

Előlegek értékpapírokra és áru-készletre.

Jelzálogkölcson nyújtása házakra és földekre.

Értékpapírok vétele és eladása.

Szelvények és kisorsolt értékpapírok beváltása.

Hivatalos órák: d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig.

Az Igazgatóság.

Első nagyváradai zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA, a „Sas szálloda” kapujával szemben.

Pénzkölcsön 8°-ra.

Értékpapírokra és sorsjegyekre 8°-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapírokat kiváltunk és olcsóbb kamatra magasabb kölcsönt adunk és kívánatra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindennemű ékszerekre, ipari és árucikkre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyújt kölcsönt.

Visszafizetéseket a legkisebb részlettörlesztések mellett elfogadjuk; ugyisintén vidéki megbízásokat is elfogadjuk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapírok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztosítatik.

Mindennemű ékszerek, arany láncok, arany órák, (különlegességek) gyűrűk s az ékszer szakba vágó mindenféle cikkek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Diskrét kölcsön ügyletek elintézésére a kapu alatti külön bejáratnál külön terem áll rendelkezésre.

273.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADAI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA:

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utcza, „Sas szálloda” kapujával szemben, földszinti helyiség.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

H Á S Z M A N Ó

kézmű és divataruháza

NAGYVÁRAD, Fő-üzlet: Zöldfa-u. elején. Fiók-üzlet: AMERIKAI ÁRUHÁZ Fő-u.

Figyelmeztetni kívánom mindazokat, kiknek a **költözködésnél** bármely cikkben szükségletük volna, hogy nemcsak rőfös árukban, hanem **szőnyeg, madrac, paplan garnitúra, szövet- és csipke-függönyökben** is óriási raktáram van amit nálam a már ösmert

olcsó és szolid árban lehet beszerezni.

Minden 10 frt bevásárlásnál kívánatra egy életnagyságu fénykép lesz nagytva.

260